

CENTER ZA NALEZLJIVE BOLEZNI
Oddelek za program cepljenja

Priporočila za cepljenje in revakcinacijo s pnevmokoknim polisaharidnim cepivom

Namen cepljenja proti pnevmokoknim okužbam je zaščititi osebe s kroničnimi boleznimi in stanji, ki zvečujejo tveganje za invazivni potek pnevmokokne okužbe.

CEPLJENJE

Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam s pnevmokoknim polisaharidnim cepivom (PPV) je priporočljivo za vse osebe **stare 65 let in več** in za osebe stare 2 leti in več, ki imajo:

Kronične bolezni obtočil: osebe, ki potrebujejo redno zdravljenje ali zdravniško kontrolo zaradi ishemične srčne bolezni, kongenitalne srčne bolezni, hipertenzije s srčnimi zapleti ali kronične srčne odpovedi;

Kronične bolezni dihal: kronična obstruktivna pljučna bolezen, vključno s kroničnim bronhitisom in emfizemom pljuč, bronhiektazije, cistična fibroza, intersticijska fibroza pljuč, pnevmokonioza, bronhopulmonalna displazija. Astma NI indikacija, razen če je tako huda, da zahteva stalno uporabo sistemskih kortikosteroidov (glej spodaj);

Kronične bolezni jeter: ciroza, biliarna atrezija, kronični hepatitis;

Kronične bolezni ledvic: nefrotski sindrom, kronična ledvična odpoved, presaditev ledvic;

Anatomsko ali funkcionalno asplenijo: npr. zaradi anemije srpastih celic, splenektomije (če je mogoče, cepimo 2 tedna pred elektivno splenektomijo, sicer pa ≥ 2 tedna po op.);

Sladkorno bolezen, ki zahteva zdravljenje z inzulinom ali oralnimi hipoglikemičnimi zdravili;

Polžev vsadek (če je mogoče, cepimo 2 tedna pred operacijo)

Nevro-mišično bolezen, ki povečuje tveganje za aspiracijo

Sum na likvorfistulo

Bolezni in stanja, ki slabijo imunski sistem (čeprav je možen slab odgovor na cepljenje):

- Okužba s HIV;
- **Nekatere maligne neoplazme in nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov:** Hodgkinova bolezen, limfom, multipli mielom, generaliziran malignom, levkemija;
- Osebe z zmanjšano imunostjo zaradi kemoterapije (če je mogoče, cepimo 2 tedna pred začetkom imunosupresivne th, sicer pa ≥ 3 mesece po končani th; med kemoterapijo ali radioterapijo raje ne cepimo);
- Osebe, ki prejemajo ali bodo prejemale sistemsko kortikosteroidno zdravljenje več kot en mesec v odmerku ekvivalentnem 20mg prednizolona ali več /dan ali otroci (< 20 kg) v odmerku 1mg ali več/kg/dan;
- Osebe **po presaditvi krvotvornih matičnih celic ali notranjih organov** (cepimo 12 mesecev po presaditvi);

Osnovno cepljenje opravimo z enim odmerkom cepiva (0,5 ml), v deltoidno mišico. Cepimo lahko sočasno z drugimi cepivi (živimi ali mrtvimi), vendar ne na isto mesto.

REVAKCINACIJA

Revakcinacija oseb z neokrnjeno imunostjo ni priporočljiva, ker ni dokazov, da bi z revakcinacijo izboljšali zaščito proti pnevmokoknim okužbam.

Revakcinacija s pnevmokoknim polisaharidnim cepivom je priporočljiva **na 5 let** pri osebah, pri katerih se nivoji protiteles po cepljenju hitro znižujejo, npr. pri anatomski ali funkcionalni aspleniji in kronični ledvični bolezni (nefrotski sindrom, kronična ledvična odpoved).

Revakcinacija (**enkrat**) po petih letih ali več je priporočljiva za osebe z boleznimi, ki slabijo imunski odziv (HIV okužba, Hodgkinova bolezen, limfom, multipli mielom, generaliziran malignom, levkemija) ali stanji, ki so povezana z zmanjšano imunostjo (prejemniki kemoterapije ali kortikosteroidov, presaditev krvotvornih matičnih celic ali notranjih organov).

Revakcinacija (**enkrat**) je priporočljiva tudi za osebe ≥ 65 let, če je od cepljenja minilo najmanj 5 let in je bila starost osebe ob prvem odmerku <65 .

En odmerek PPV je priporočljiv tudi za otroke, ki so prejeli konjugirano cepivo proti pnevmokoknim okužbam (ko dopolnijo dve leti, najmanj 2 meseca po zadnjem odmerku konjugiranega cepiva).

Skupine za katere je priporočeno cepljenje	Priporočena revakcinacija
Vse osebe ≥ 65 let	DA – enkrat, če je od cepljenja minilo najmanj 5 let in je bila starost osebe ob 1. odmerku <65 , sicer pa NE
Osebe 2-64 let, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, jeter, sladkorno bolezen, polžev vsadek, nevromišično bolezen, ki povečuje tveganje za aspiracijo, sum na likvorfistulo	NE
Osebe ≥ 2 leti, ki imajo funkcionalno ali anatomsko asplenijo (anemija srpastih celic, splenektomija), kronično ledv. odpoved, nefrotski sindrom	DA – na 5 let
Osebe ≥ 2 leti z boleznimi in stanji, ki slabijo imunski odziv: HIV, Hodgkinova bolezen, limfom, multipli mielom, generaliziran malignom, levkemija; prejemniki imunosupresivne th (kemoterapije ali kortikosteroidov), osebe po presaditvi krvotvornih matičnih celic ali notranjih organov	DA – enkrat, če je od cepljenja minilo najmanj 5 let